

Copyright:
Märgus
Ansu

Jagatud keel – jagatud kultuur

Maris Saagpakk

Mis on jagamine?

- ▶ Osadeks tegema
 - ▶ Midagi osakaupa paljudele andma
 - ▶ Kellegagi midagi ühiselt kasutama
 - ▶ Taipama
 - ▶ Tülitsema
- (eki.ee)

Missuguse jagamisega
on tegemist, kui me
jagame kultuuri?

Mida näete pildil?

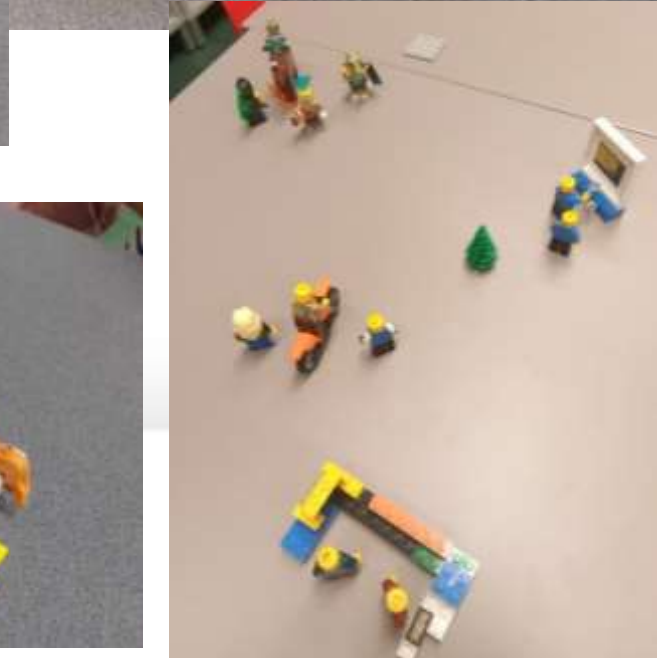
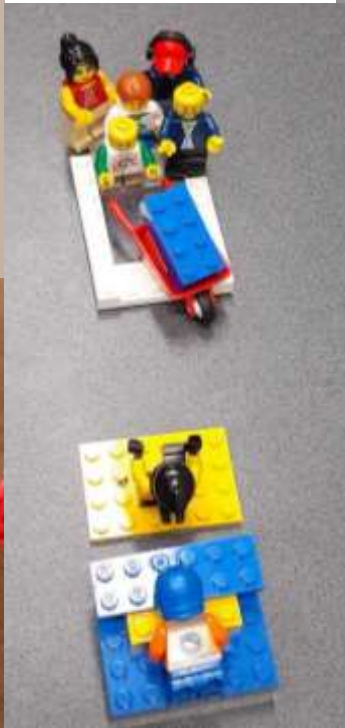

Ajaloolised vaated rahvaste erinevustele

Steirische Völkertafel, Anf des 18. Jh.
https://de.wikipedia.org/wiki/V%C3%B6lkertafel_%28Steiermark%29

Kurze Beschreibung der In Europa-Behallichen Völkern Und Ihren Eigenschafft.

Namen.	Spanier.	Frankoh.	Malisch.	Teutscher.	Garländer.	Schwöb.	Poläc.	Ynger.	Muskawith.	Tirt oder Griech.
Sitten	Hochmüthig.	Leicht sinig.	Hinderhollig.	Offenherzig.	Wohl Gestalt.	Stark und Groh.	Bäurisch.	Yntrey.	bohaffst.	Abtrüweler.
Und Eigenschafft	Wunderbarlich	Und gesprächig	Eiserlich.	Ganz Gut.	Lieb-reich.	Graus-sam.	Hochmilder.	Allegraussambl.	Gut Yngerlich.	Lung Teüfel.
Verstand	Klug und Weis.	Fürsichtig.	Scharffsinig.	Witzig.	Unmuthig.	Harthnätig.	Yering Aegent.	Nachweniger.	Yar Nichts.	Oben Auk.
Imen Beschaffen	Männlich.	Gündlich.	Wie iedermill.	Über Allmit.	Weiblich.	Ynertendlich.	Mittelmäßig.	Bluthbegierig.	Ynertlichtröh.	Gärtlich.
Wissen schaff	Schrißtaeichel	In Kriegsachen	Geistlichen Achte	Weillichen Achte	Wells Weis.	Frem Künsten	Yn Sprachen	Ladewilcherpru	Yn Sprachen	Politicus.
Der Kleidung	Ihebaar.	Ynbeständig	Ihr sam.	Wacht alles Nach	Frantzöschheit	Von Löder.	Lang Rötig.	Viel Yärbig.	Wäl bötken.	Weiber Art.
Yntugent.	Hoffärtig.	Yetrügerlich	Geistlich.	Yerchmenderlich	Ynruhg.	Über Glauberlich	Yraller.	Yeräther.	Gullerlich	Yerätherlich.
Lieben.	Ihr lob und Düm	Den Krieg.	Das Gold.	Den Trunk.	Die Wohlkust	Köttlicheheilen	Den Abl.	Die Aufruhe.	Den Brügl.	Selbtleigene Lieb
Krankheiten.	Yerstörung.	In Ligner	In besser seuch.	In bodogra.	Yer schwindstucht	Yer Wasserschuch	Yendurchbruch	In der freis.	In Reichen.	In Schwachheit
Ihr Land.	It fruchtbaar	Wohlgearbäth	Und Wohlthia	Gut.	Fruchtbaar.	Yerzig.	Waldich.	Und goldreich	Yoller Lih.	In Liebreiches.
Kriegs Yugent	Groh Müthig.	Yrg löstig.	Sürlichtig.	Ynüberwindlich	In See Held.	Ynrueracht.	In Gestiml.	Ynruerlich.	Ynruerlich.	Ynruerlich.
Yntesdienst	Der aller beste.	Gut.	Iwas besser.	Noch Undschöner	Wie der Mond	Ynruerlich	Ynruerlich	Ynruerlich.	In Abtrünger.	Inruerlich
Ihr Yhren herrn	Ynen Menachen	Ihre König	Ynen Yäterlich	Ynen Kaiser.	Yn den balt yne	Yne Herrschafft	Yne Yruerden.	Yne Undschöner	Yne Yruerlich	In Yhran.
Habn überfluh	In Bruchien.	In Waren	In Wein.	In Yeträid.	In sich Weid.	In Ych Kraben	In Böthwerch	In Allen.	In Ynnen.	Ynruerlich
Yerleben.	Mit Spillen.	Mit betrogen	Mit Schwächen.	Mit Feinden.	Mit Uebeln.	Mit Essen.	Mit Yanden.	Mit Yruerlich	Mit schlaffen.	Mit Yruerlich
Mit den Yhren	In Löwen	In Yuchen.	In Yuchen.	In Yuchen.	In Yuchen.	In Yuchen.	In Yuchen.	In Yuchen.	In Yuchen.	In Yuchen.
Ihr Leben Ende	In Böth.	In Krieg.	In Kloster.	In Wein.	In Wasser.	In der See	In stail.	beym fawel.	In schnee.	In betrug.

Kaasrihastanul
Euroopa Liit

Eesti
Mõistliku tegevuse

▶ Reaktsioon kultuuridevahelisele kontaktile
Alexander Thomas (2005)

- ▶ Šokk (*passiivsus, apaatsus*)
- ▶ Vastuhakk (*ignoreerimine, teisestamine, ülalt-alla vaade*)
- ▶ Tolerants (*aktsepteerimine*)
- ▶ Lähenedamine (*huvi, küsimuste tekkimine*)

Tean ise!

Märkan

Küsin

Mis on kultuur?

- ▶ Colere (lad. k) – harimine, viljakaks muutmine
- ▶ „Kultuur on inimkollektiive iseloomustav nähtus, mille olemasoluks on vajalikud keel, sellel põhinev kollektiivne mälu ja ühised uskumused ning neil ühistel veendumustel põhinevad sotsiaalsed institutsioonid ja käitumispraktikad. Kultuurilise elu oskuse omandavad inividid õppimise ja sotsialiseerumise teel. “ (Viik 2013: 159, kursiiv MS)

Kultuur on jagatud,
õpitud ja kohanduv.

Saun, matuse-
kombed,
igapäevarituaalid

Kombed

Lauluväljak,
ausambad,
tuntud
hooned,
hobuseraud
õnne
sümbolina

Kogemuste ja
teadmiste
materjaalsed
ja
sümboolsed
väljendused

Kõik
elemendid on
muutumises

Usku-
mused

Kultuurimälu,
läbi elatud
sündmused

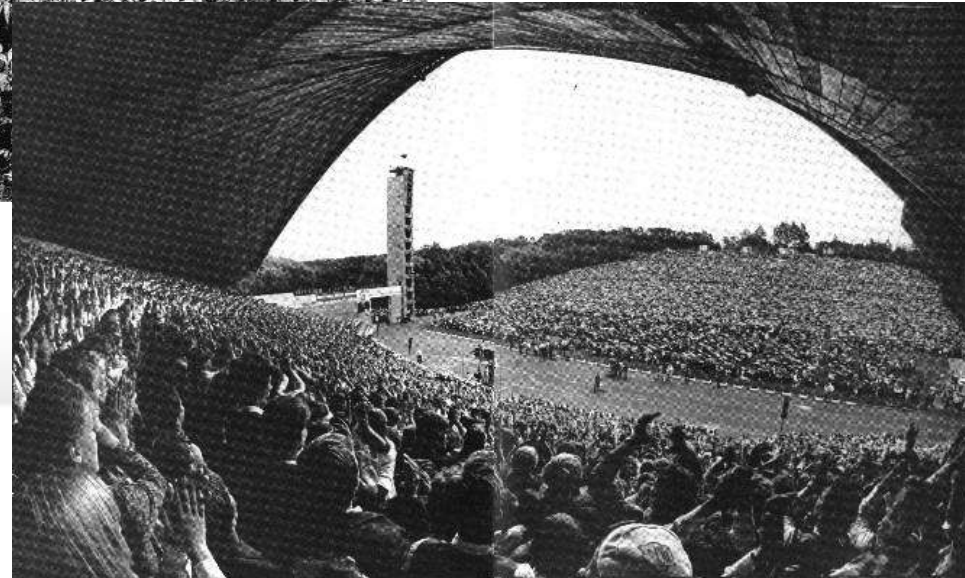
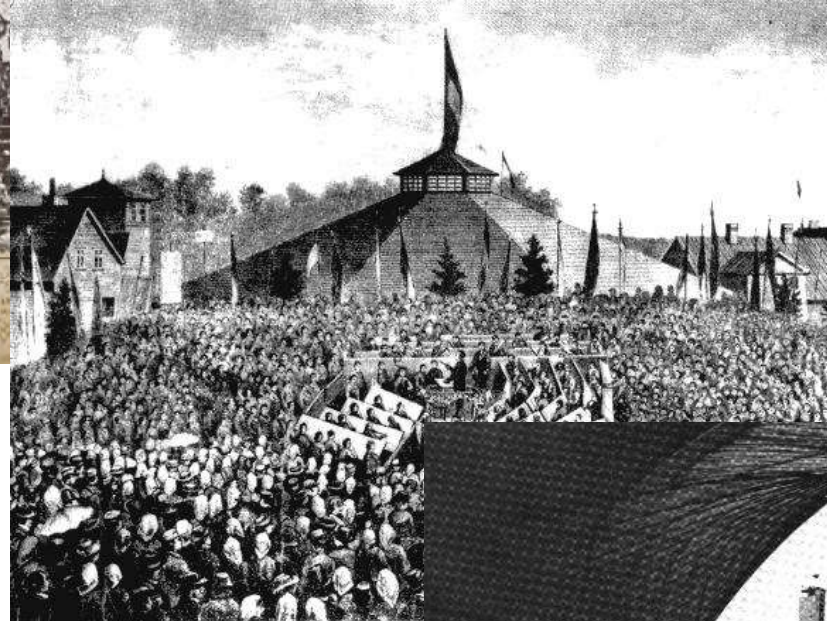
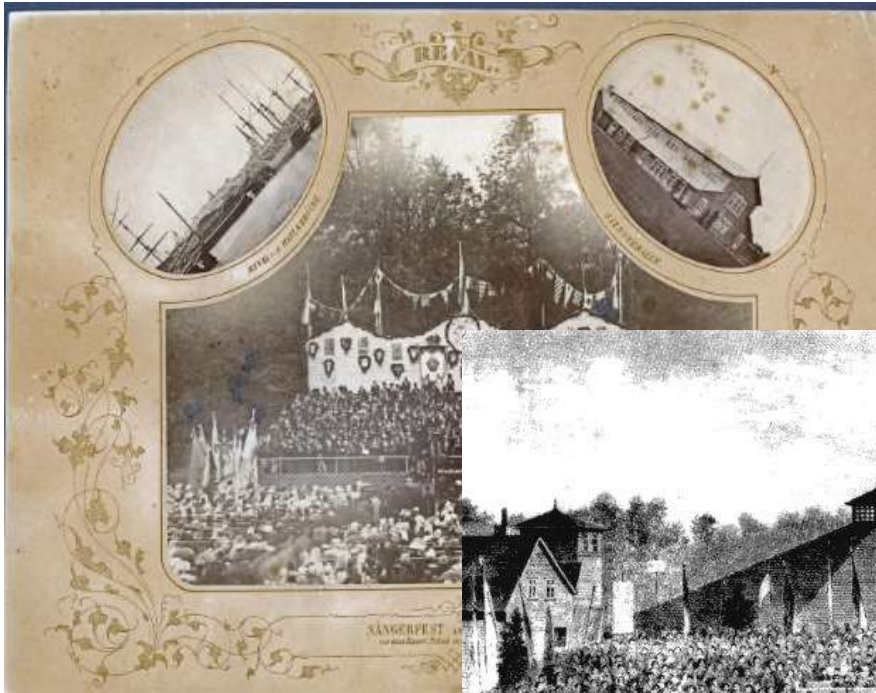
Koge-
mused

Religioon,
ideoloogia,
põhiväärtused,
mida jagatakse

TALLINN UNIVERSITY

*Kasutatud: Annist
Kaaristo 2017*

Laulupeotraditsioon 1866
(baltisaksa), 1879 (eesti),
1994 (eesti)

Kas Kreutzwaldi *Kilplased* on eesti kirjandus?

1528-4 Volksb.

Volksbücher.

4.

Herausgegeben von G. D. Warlich.

Der

Schildbürger

wunderliche, abenteuerliche, unerhörte und bisher unbeschriebene
Geschichten und Thaten.

Leipzig, 1828. Bei Otto Wigand.

150/1

A 1118

Kilplaste

imewärklifud, wäga kentsakad, ma-
ilmas kuulmata ja tännini weel illes-
kirjutamata jutud ja teud.

Tartus 1857.

Trükitud H. Laakmanni suures.

TALLINN UNIVERSITY

Kaasrahanatud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Avatus ja mitmekesisus võti õppija agentsuse suurendamiseks

- ▶ Ajalugu – Eesti on alati olnud mitmekultuuriline maa, siin on alati räägitud mitmeid keeli erinevate dominantkeelte taustal.
- ▶ Eeskujud – Eesti mitmekeelsed ja mitme identiteediga sportlased, teadlased, muusikud ja poliitikud.
- ▶ Tähelepanu juhtimine vastuvõtva kultuuri avatusele (kakskeelsed laulud, aktsendiga rääkivad ajakirjanikud ja poliitikud).
- ▶ Õppija mitmikidentiteediga ja kultuurilise identiteedi valikutega arvestamine. Huvi õppija loo vastu.
- ▶ Nõudlikkus ja reeglite selgus (nt milliseid keeli tunni ajal räägitakse).

Sõnad, mis iseloomustavad Eestit...

sõida tasa üle silla, jüriöö, öötöö,

külmavata, maksavat

Viited:

- ▶ Annist, Aet; Kaaristo, Maarja 2017. Sotsiaal- ja kultuuriantropoloogia. Õpik kõrgkoolidele. Ptk. 1.1. Kultuur ja ühiskond. Millega tegeleb antropoloogia. Tallinn: Tallinna Ülikooli Kirjastus, 13-18.
- ▶ Kuutma, Kristin. Laulupeod rahvusliku identiteedi kandjana. <https://www.folklore.ee/tagused/nr1/internet.htm>
- ▶ Tõnu Viigi tsitaat: Raud, Rein (2013): Mis on kultuur? Sissejuhatus kultuuriteooriasse. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus. Tallinna Ülikooli Kirjastus.
- ▶ Thomas, Alexander (2005): Interkulturelle Kompetenz: Grundlagen, Probleme, Konzepte. In: Allolio-Näcke, Lars et al.: Differenzen anders denken. Frankfurt, New York: Campus.
- ▶ Pildid: Postimees, err, ester, erakogu.